

Ortius et totidem mille soni flerent,
 Carniva laude tui non possem dicere digna
 Nec sonitus vocis prendere cuncta valet.
 Nobilitas generis cognoscitur omnibus horis.
 Progenies clara vos generavit ovans,
 Corpore sat pulcher, mentis virtutibus altus,
 Omnibus in rebus comptus es atque bonus.
 Tu clarus constas, tu lucidus optimus archos [princeps]
 Nobilis in verbis, nobilior meritis.
 Fu Phœbum superas, errantia sidera septem,
 Hesperus ac pulcher te superare nequit.
 Moribus ornatus fidei, firmissimus auctor,
 Tu speciosus enim totus ad usque pedes.
 Fu refoves inopes, quoque das bonus optima quæque.
 Accipiasque simul gaudia perpetua.
 Nunc precor ut valeas felix per climata cosmi [mundi]
 Ac memor esse mei, ne dubites famuli.

ALIUD EPIGRAMMA.

Si decus argenti pretium mihi, seu foret auri,

A Aut etiam pulchros habuissem forte lapillos,
 Hæc tibi tanta, pater, tribuissem dona libenter.
 Hæc quia non habeo, quæ possum largior ultro.

ALIUD.

Ut gaudere solet fessus jam nauta labore
 Desiderata diu littora nota videns,
 Haud aliter scriptor optato fine libelli
 Exsultat viso, lassus et ipse quidem.

AD AMICAM.

Cum splendor lunæ fulgescat ab æthere puræ
 Tu sta sub divo, cernens speculamine miro,
 Qualiter ex luna splendescat lampade pura.
 Et splendore suo charos, amplectitur uno,
 Corpore divisos, sed mentis amore ligatos,
 Si facies faciem spectare nequivit amantem,
 B Hoc saltem nobis lumen sit pignus amoris.
 Hos tibi versiculos fidus transmisit amicus,
 Si de parte tua fidei stat fixa catena,
 Nunc precor ut valeas felix per sæcula cuncta.

WALAFRIDI STRABI

VERSUS

Quos post annum ætatis quintum decimum edidit de rebus diversis.

AD HEBONEM ARCHIEPISCOPUM RHEMENSEM.

In persona Tattonis.

Illic licet indigna liceat vos voce monere
 Pontificum sublime caput, sanctissime præsul,
 Viribus ut totis cœlestia jura struatis.
 Pars quia magna boni vobis facientibus omni
 Apparere potest mundo, quia se locus ultro
 Obtulit, ut vobis obtemperet alicus ultro,
 Et Dominus speciale dedit pro tempore lumen
 Ingenii, quo summa domum sapientia fixit,
 Nec minor hoc retinet totum veneranda voluntas.
 Omnibus his cum vos magnus daret arbiter omnis
 Justitiæ, propriis locupletes crescere donis,
 Non erit indignum tota si mente beatæ
 Ecclesiæ piæ membra sua in compage medullis
 Confortata suis, foveatis dogmate sacro,
 Et primum vigeant oculi, pro luce diurna
 Qua totum instruitur, recta ad vestigia corpus,
 Vos sal, vos lumen, Domini vocat unica proles,
 Solvere sacra velans factis præcepta sinistris,
 Vobis solvendi vobis dedit atque ligandi
 Cuncta potestatem cœlo terraque manentem
 Conservis alimenta jubens in tempore poni,
 Vos igitur si vita decens ornaverit apte
 Subjectos exempla trahent ad compita vitæ,
 Et non subjectos series pulcherrima morum
 Illiciet prisæ vitare erramina vitæ
 Et cervice humili, faciet juga ferre Tonantis,
 Primum namque decet, totoque et corde studendum est,
 Ut pia catholicis firmetur regula factis,

* Fuit ille vir celebris, Theganus alias dictus, qui Ludovici Pii gesta scripsit dum in vivis esset imperator. Desiit anno 837. BASS.

Post aliena sacris temptentur corda loquela.
 Cogere quid prodest ad ovilia morbida, sanos
 Quos cupis esse greges, primum vitia omnia sacris
 Pellantur stabulis, sic turba novella vocetur.

C Nonne eadem quoque cura fuit doctoribus almis,
 Ut sine labe suæ graderentur ad omnia vitæ,
 Blasphemis ne forte locum vis sancta dedisset,
 Paulus præco Dei, sese cupit omnibus esse
 Omnia, ut ex multis caperet felicia luera,
 Scandala non demus Judæo et gentibus, inquit,
 Ecclesiæ Dei, quæ rugas aufugit omnes,
 Et capiti per membra sua se sedulo neclit.
 Quanto namque caput fuerat pro corpore toto
 Olfactu, auditu, gustu, speculamine, tactu,
 Tanto vos potior legum strictura coerces,
 Hocque magis summæ debetis imaginis arcem,
 Intrepido lustrare gradu; non hæc tamen istis,
 Quod vobis aliquam virtutem deesse putemus
 Prosequimur, sed magnus amor dicenda ministrat,
 Nam cupimus vestra ad sanctum molimina finem
 D Ducier, at summum tractandi digna patenter
 Novimus esse locum, ni desit sola voluntas,
 Jamque etiam nostrum vosmet cognoscere volumus
 Non dubitamus, erit Christi perfectio donum.
 Trina Dei vobis per sæcula cuncta potestas,
 Æternæ tribuat vitæ, sine fine coronam
 Ut vos cum Domino, vobiscum et læta sequentum
 Turba, metat stabiles magna cum pace maniplos.

AD DEGAN^a CHOREPISCOPUM TREVIRENSEM,

In persona Tattonis.

His tibi versiculis, doctor sanctissime Degau,

Tatto humilis mittit verba salutis ovans.
 Aretor in ambiguis vario moderamine rebus,
 Utrum pauca loquar, an potius sileam.
 Scribere cogit enim dilectio mutua memet,
 Sed vereor ne non dem tibi digna, pater.
 Tullius inferno quamvis repedaverit imo,
 Exserat aut magnus ora faceta Plato ;
 Livius aut Titus secum ferat ipse Catonem,
 Vel linguam teretem Sapho loquax terebret :
 Non possent unquam laudum miranda tuarum.
 Digne proferri, sunt quia multa satis.
 Miramur merito sapientis munera mentis,
 Doctrinam, mores, carmina, dicta, animum.
 Nec minus exterius miramur sancta staturæ
 Incrementa tuæ, membra, manus, faciem.
 Nos parvos humiles, murem sibi forma subegit,
 osque gigantem esse gloria molis habet.
 His sed sepositis tota virtute precamur
 Ne laceres versus, præsul amate, datos.
 Sed potius scriptis recinentia scripta ministres,
 Queis nos correptos admoneas petiuus.
 Quin etiam dabimus puerorum pauca legenda
 Hinc joca nostrorum, ut vitiosa seces.
 Verum de reliquo si quid mandare velitis,
 Mente sumus parti, sic tua jussa sequi.
 Quæsumus obnixè, nos ne fraudetis amatis
 Vestræ doctrinæ mellifluis modulis.
 Sic equidem vobis, verbis aulebinus ipsi
 Dona salutis item mittere suppliciter.
 Et faciat lætum regna poli capere.
 Nunc valeas, vigeas meritis per sæcula pollens,
 Sisque memor nostri, nosque tui in precibus.

IDEM AD EUMDEM.

Suscipe parva tui, præsul sanctissime Degan,
 Munera Strabonis quæ tibi mittit ovans.
 Sis memor in precibus, reddis dum vota Tonanti,
 Strabonis, memor est semper et ipse tui.
 Carmina Pygmei mittam, simul atque gigantis
 Dum vacuum fuerit, semper ubique vale.
 Amen.

ENIGMA.

Est monitor quidam, plures qui commonet ipse
 Non tamen ulla canit sine dicta monente vicissim,
 Quæ dum cauma coquit, penitus tacet atque refutat
 Carmina, sed medio melius de frigore clangit

DROGONI EPISCOPO METENSI.

Judicii decreta Dei dum Paulus acuto
 Scrutatus sensu, tanti non posset honoris
 Non dico effari, sed nec contingere molem
 Attonitus nirisque stupens affectibus. O quam
 Sunt, inquit, divina homini penetrabilia longe
 Occultis abstrusa viis, quæ corpore clausi
 Per speculum rarisque vident ex parte signis.
 Quis dinoscet enim, quæ sit sapientia mundi?
 Quæ via? quæ rerum latebrosa scientia? quodve
 Judicium quo cuncta Deus regit, ordinat, ut sint?
 Quo vasa interitus flagris et pace sinuntur
 Tendere calle suo, per quod pietatis aguntur

A Vasa per adversos successus perque secundos
 Lucis amare viam, quo factum sancte fatebor
 Provisumque pater, primis ut casus ab annis
 Sæpius asperior quateret, nec frangeret unquam.
 Quem lætis censura Dei laudanda diebus
 Perpetuæque bonis voluit servare salutis,
 Ne si securis riderent otia rebus,
 Libertas gravius generaret lenta periculum ;
 Gignit enim diuturna quies fomenta laborum,
 Juge exercitium pacem parit, addit honorem.
 Qui vaga diluvio servavit semina mundi,
 Et genus humanum parva de stirpe fecit,
 Qui Joseph regnare dedit post carceris umbras,
 Quique domum Israel duris dux ipse catenis
 Exiit, et pariter promissa ad rura vocavit
 B Post latebras, odiique dolos, et prælia. David,
 Qui dedit imperium, natiq̄e immania gesta
 Vertit in auctorem, rursusque in regna recepit,
 Cui pax ipse fuit, vatem qui fauce leonum
 Ignibus et pueros mediis subduxit, et alto
 Fornacis gremio, rorem pro caumate sparsit,
 Qui Christum post flagra, crucem, meledicta, sepul-
 crum,
 Surgere et ad dextram fecit residere paternam,
 Qui furvæ tenebras, et cæca silentia noctis,
 Mutat luce nova clari per lumina solis,
 Qui nebulas pluviumque diem redeunte sereno
 Purificat, terrisque suum post frigora brumæ
 Ver reparans pomis, foliis et floribus arva,
 Quæ fuerant pridem canis turbata pruinis,
 C Instruit et pelagi ferventia murmura sedat.
 Ipse per immensum pietatis munus amicæ
 Vos mutare dedit, fuerant quæ tristia lætis,
 Ut quia de Domini didicistis fidere donis,
 Casuris hæerere bonis, non deinde velitis.
 Nempe beatus erit Domino qui sperat in ipso,
 Est maledictus item qui carnis brachia credit
 Sufficere, et Domini demens solatia temnit.
 In Domino confisus enim, velut inclity Sion,
 Non metuet pulsata malis per sæcla moveri.
 Nam qui verba Dei studiosis auribus haurit,
 Et complere studet devotis agnita factis,
 Hunc æterna viro similem sapientia dicit.
 Qui mansura domus fulcit fundamenta, sacræ
 D Mole petræ, quæ Christus adest, ubi templa bonorum
 Sunt figenda operum, subito si venerit unda
 Fraudis, et errorum, aut pressuræ flumina fortis
 Ventus et a Scythico ducens Aquilone fragorem
 Sibilat illecebras antiqua fraude latentes,
 Vel forte ingenti si tempestate fatigat,
 Stat structor, stat structa fatiga, quia firma beata
 Fundamenta petræ, super imposuisse probatur.
 Hac de mole petræ, vero stat nomine Petrus,
 In quo percepit solvendi sive ligandi
 Ordo potestatem, merito qui nomine vestro
 Dicitur. hunc quando factis et dogmata recto
 Vosmet habere liquet; quem quo magis quisque me-
 retur,
 Hoc et habere magis bene creditur; ergo tenenti

Non dat honor meritum, meritis sed deditur ipse.
 Hæc sunt præcipue quibus insignita refulget
 Virtutis persona tuæ, sapientia radix,
 Ordo, affabilitas, bonitas, patientia, virtus,
 Vita, gradus, doctrina, locus, moderatio, victus,
 Zelus amorque Dei, fidei insuperabile robur,
 Relligio, officium, censura, modestia, gestus.
 Hisce Dei virtus vosmet per tempora multa
 Crescere concedat, proque his æterna rependat
 Præmia, quæ servis tribuenda fidelibus auctor
 Insinuat, vitæ Dominus, via, vita, redemptor.
 Nominis alta mei si non oblivio memè
 Presserit, haud unquam vestri memor esse velabor,
 Et quæ præciniti votis optare benignis
 Pastorum eximio peccator Strabo, pigerque
 Quindecies et bis quinos fert munere versus.

AD MUATUINUM [MODOINUM] EPISCOPUM.

Si qua viam faceret nostris fiducia votis
 Optabam dudum scribere sæpe tibi.
 Suscipe nunc tandem, præsul charissime nobis
 Quæ simplex humili fert ratione animus.
 Non aspernari tantum mea parva magistrum
 Crediderim, lati quem colit orbis amor.
 Ditis heri locuples capit aurea vasa supellex,
 Argenti species adnumerans varias.
 Hæc eadem non ficta luto, non lignea spernit
 Vascula, sed propriis mancipat officiis.
 Qui dat Erythreo summas de littore gemmas,
 Finibus Europæ succina quærit hians,
 Oceani solitus balænas vellere fundo
 Vulgares tincas * ad sua lina vocat.
 Aurificis studium, pretiosa monilia fingens
 Interdum gracilem corpore cudit acum.
 Balsama, narcissum mundi per climata quærens
 Camporum violas, et coriandra legit.
 Tu quoque summorum pastus virtute ciborum
 Dignare exigui muneris esse dapes.
 Ac veluti post mella, gravis cape pocula myrrhæ
 Quæ sit sæva licet, pluribus auxilio est.
 Gloria quæ vestris inolevit magna camænis
 Ne laceret nostros cernuus oro trochos:
 Carmina maturæ eupio pretiosa senectæ,
 Dicta juventutis, qui lego multotiens.
 Quamvis multa canas sæcli celebranda catervis
 Nos apud es inustus, fama quibus minor est.
 Ne, pater alme, sinas cunctis quod sponte ministras
 Expertem memet muneris esse diu.
 Sperarem vestræ nunc jam solatia Musæ,
 Ni mala per regnum tanta voluta forent.
 Nunc doctor, miles; præsul, bellator habetur
 Pessundant propria quique aliena gerunt.
 Eheu! quam clare Satanæ servitur honori,
 Et pax pacis abest, orbe repulsa procul,
 O proreta, pio studium dispone labori,
 Ne fluctus mergat qui furit in brevibus.

* Sic Auson. :

Quis non et virides vulgæ solatia tincas
 Novit, etc.

HANCK. not. ms.

A Sit Dominus tecum, semper tua gratia mecum,
 In Domino vates, o Modoine, vale.

IDEM AD QUEMDAM.

Si tibi frumenti superarit copia, sive
 Condonare queas nobis, seu vendere quidquam
 Exstat opus, quia pascendi mihi denique quidam
 Sunt, prodesse quibus nolenter sive volenter
 Debeo, chare, vale, sodes dominum ipse saluta
 Prona voce tuum, scribam si suaseris exin,
 Scribitur ut vilis properanter epistola, sic has
 Crede mihi nugas, sine cera hac pelle notavi.

AD AGOBARDUM EPISCOPUM LUGDUNENSEM.

Dum vix ter senos habuisssem temporis annos.
 Ad vos nomen iit, o pater alme, meum.

B Pervenisse scio, quando rescripta recepi,
 Quæ magni nobis instar amoris erant.
 Si meministis enim, quia nam meminisse potestis,
 Gaudeo, et ut memores sitis ubique rogo.
 Ipse amor ardet adhuc animis, viget ipsa voluntas
 Visendi temet, atque tuo ore frui.
 Æthiopum si regnarcolens, si rura Sabææ
 Liquit regina, ut Salomona petat
 Cur nos non potius quibus altera regna parantur,
 In solo auctoris semper amore sumus?
 Nam fateor, si certa mihi nunc optio detur,
 Ut capiam inuudi dona vel ingenii;
 Otia liberius verum securâ sciendi
 Aurea quam sæcla, sed peritura, sequar.

At de flore novo, qui vos penes ortus, odorem

C Prodit ubique sui, hæc loca rumor alit.
 Flora venit quondam, dum singula quæque deorum
 Sunt affata, jugis prata thymumque gerens.
 Huic floro melius sententia Christicolarum
 Attribuit, quidquid dogmate et ore viret.
 Nam hic florus florem sequitur de germine Jesse,
 Et tradit quod amans attulit ille homini.
 Quæ tam segnis erit donis ingrata supernis
 Quæ se hoc non sponte nectare pascat apes?
 Floreat haud flaccens hic flos, et florea fragrans
 Spiramenta ferat semper ubique Deo,
 Donec in astriferas porrecta cacumina sedes
 Erigat, et fructum jam sine fine habeat.
 Cedant ambrosiæ, rosa, lilia, spica, crocusque,
 Suavia cuncta simul, hujus amor placeat.
 D Hoc fruar, hoc utar, fovear, delecter, abundem,
 Auditu et visu hujus, alar, docear.
 Det quandoque Deus, nos mutua dona vicissim
 Impertiri, aliquid pars utriusque metet.
 Munere divino precor, o sine fine valèto,
 Mittentes vestræ dulcicia scripta vicis.

AD RABANUM MAURUM ABBATEM FULDENSEM, MAGISTRUM
 SUUM.

Suscipe servorum, Pater optime, verba tuorum
 Annuat ut vestris Omnipotens precibus.
 Fac supplere moras torpentem pectore Strabum
 Plurima ne dominis probra legat propriis.
 Suscipe putricolum [F., patricolam] clementi corde
 [libellum]

Emendata tuo viscera ut ore ferat.
Vix reparata tuis concedere dogmata servis
Dignare, ut norint quam bene amore cales
Cresce valens, augere vigens, firmare beate
In Domino semper, inclyte quæso Pater.

AD EUMDEM PRO CALCEAMENTIS.

Rabano Patri per verba precantia Strabus,
Ante aliquot menses spondebat epistola t. obis,
Huc autumnali venturos tempore missos
Usibus ut nostris ferrent, quæ nostra poposcit
Paupertas, sed spes miserum me vana fefellit,
Quo sic suspensum improvisa perurget egestas,
Sed licet innumeri pulsent mea pectora questus
Plus tamen impugnat, quod nudipedalia cogar
Ecce pati, ni vestra prius solatia nostros
Respiciant casus, verbis ut pauca monenti
Occurrat, quæ sit cunctis largissima mater
Vestra manus, valeas per sæcula cuncta precamur.

AD EUMDEM PRO SERVITORE DANDO.

Quæsumus exigui temet, Pater optime, servi,
Sit nostri ut clemens vestra memor bonitas.
Ædis enim nostra est nobis angusta duobus,
Si terni essemus, lata satis fieret:
Unde exspectamus vestri promissa favoris,
Tu nos ut clemens teque juvet Dominus. Amen.

DE QUINQUE PARTIBUS RHETORICÆ.

Pars est rhetoricæ solers inventio prima,
Dicendi constat bene conditus ordo secunda.
Tertia condignis sequitur pars a angusta duobus, C
Quarta rogat memorem, collecta tenere magistrum.
Explet et ornatum dicentis formula quintum.

AD WENIBERTUM ABBATEM.

Suscipe, sancte Pater, pauper quæ munera Strabus
Mittit, et ex animo missa revolve libens;
Nam quod apud gnaros gaza pretiosius omni est,
Hoc tibi porrigere viscera nostra volunt.
Non aurum, non ulla malis obnoxia curis
Munera, quæ incautos sternere sæpe solent;
Xenia sed mundas tantum pascentia mentes,
Quæ tibi quando fero centuplicata gero.
Hæc igitur si dicta piæ dimittis in aures
Plura dabo, vitam si Dens addiderit.
Vive, vale, rescribe, doce, Weniberte benigne; D
Esto memor memoris, et memor esto tui.

AD SIGIMARUM MODO ABBATEM.

Sancte Pater, dignare brevem percurrere chartam,
Quam Strabus tenui edidit ingenio.
Sunt mihi namque patres celeberrima jura tenentes,
Talia curantes non recitare metra.
En ideo ignotis commendo probanda labellis,
Ut saltim inveniam qui pia verba ferat.
Respice quem torto spectare videbis ocello.
Iste puer mittit hæc tibi verba, pater,
Æternam cupiens tibi namque manere salutem,
Sis memor ut famuli mutua dando tui.

• Locus corruptus.

A

AD MAGISTRUM TATTONEM.

Litterulas lacrymæ nostras comitantur amaræ,
Optantes faciem ecce videre tuam.
Tu videas vitæ cœlesti in sede Datorem
Mercedisque feras præmia multa bonæ.

DE CARNIS PETULANTIA.

Quisquis tramite pendulo
Declivique spheram ^b loco
Plana ponit in area,
Ni prensam teneat manu
Statim cernit ad infima
Cursu nare volubili.

Qui plumam levibus manu
Aut credit folium notis
Dum ventis quatitur polus;
Ni prensat manibus fugam
Molitur vaga concitam
Res, et fertur in aera.

Cum puppim fluvio leyem,
Et sævis dare fluctibus
Cogit dura necessitas
Ni conto pigra robora,
Et remis subigat celer,
Te secum rapit alveus.

Ignis per stipulas volans,
Aut summas fruticum comas,
Quas vis Solis obusserat,
Ni fons fortior occupet,
Statim materiem vagam
Consumit simul, et perit.

Agrestem caveis feram
Captam, profuit aut avem
Sub custode tenerier,
Ni sic assiduus domes,
Pergit lustra per avia
Morem quærere pristinum.

Annis forte recentibus,
Si pullum patre nobili •
Campis credideris satum,
Ni frenis bene presseris
Confusus petulantia
Te deponit, et avolat.

Novi flumina promptius
Primis currere callibus,
Quæ si forte coegeris,
Notos linquere tramites,
Ni consepseris undique,
Rumpunt sædera protinus.

Hæc carnem stolidissime
Nostram respiciant homo,
Consuetam male vivere,
Puppis, pluma, focus, sphaera,
Pullus, flumen, avis, fera,
Hæc attende sagaciter.

Quam ni sollicitus malis
Exarmaveris insitiis,
Et conatibus intimis,

^b Spheram, correpta prima, more hujus sæculi.

A.1 veram retrahas viam,
Nigros tendit ad inferos,
Et tu perpetuo gemis.
O qui munere perditas
Sanasti vilis tuo
Terras, per genitum tuum,
Fac ne dæmonis horrida
Vis mentes sibi vindicet,
Quas baptisinate laveras.

AD LIPHARIUM MONACHUM.

Strabus ab interno tibi mittit amore salutem,
in Domino ut valeas, doctor amande, tuo.
Sis memor et Strabi rescribens mutua pacis
Munera, si dicta vixero plura dabo.
Portitor accelerat, sensus in pectore tardant.
Sensus si melior venerit, instat amor

AD ALTGERUM MONACHUM ELAHWANG.

Strabus opem Domini veteri optat adesse sagittæ;
Ipsa nimis valeat Strabus ut ipse rogat.
Plango tuos, fateor fautor, dilecte recessus,
Oraque largifluis, irrigo nunc lacrymis.
Sum memor auxilii, mihi quod conferre solebas,
Et munus recolo pacis amoris opus.
Oscula dulcisono libate precamur ab ore
Iitterulis ego quas pollice et ore dedi.
Jam segura tua residere sagitta pharetra
Cerneris, et placidis pascier ecce bonis.
Nec de mente cadat, fueris quis, quisque modo sis,
Perfecta in recto sunt documenta opere.
Marcuardum Cotanen dignum precor omnia Bertum
Dona salutis ego Strabus habere diu.
Jam valeant cuncti fratres, valeat bonus Abba,
Servulus hoc vester, oro pusillus enim.
Tu memor esto mei sanctis sermonibus Altger,
Strabus ubique tui est memor in Domino.

IN PERSONA CUIUSDAM MONACHI AD ABBATEM SUUM.

Suscipe clementer paucos, pater optime, versus,
Suscipe vota precum, conspice mœstum animum.
Qui geris ecce vicem Christi pietate magistra,
Te credo esse pium de pietate Dei.
Nunquam me similis stravit, tetigitque procela,
Cujus ad incursum tam cito delicerem.
Quam me vestra quatit fictis suspicio rebus,
Qua miser ut timeo, nec fuga nantis erit.
Si tamen ad ventum licuisset flectere remum,
Securo eximerem pectore me pelago.
Idque rogo summe rogatans per numina summi
Jam me mundari, vel patere esse reum.
Mitius expelli ferrem de sorte meorum,
Iram quam vestram hoc meruisse modo.
Da veniam dictis, solito potioribus istis,
Ecce necesse mihi sic, pater alme, fuit.

GOTESCALCHO MONACHO, QUI ET FULGENTIUS.

Velox Calliope viam frequenta,
Qua Fulgentius^a invenitur, illum

^a Sequitur morem illius sæculi, quo nomina regum et virorum doctorum mutabantur. Fulgentius

A Post cunabula longius meantem
Quæsisisti, dubiam secuta famam,
Interdum vaga perstrepat illum
Romana positum ferens in urbe,
Devoto extera cogitare corde,
Gratis exsiliis adire rura.
Tandem quære suo loco reductum,
Et dic semper ave, valeque multum,
Cui quondam dederas honore nomen
Ductum dirigit hic tibi salutem.

Dulcia cum nostros sancti natalis amores
Jam propius tractis complerent gaudia votis
Addita sunt fasti fulgentia dona secundi,
Quod tua suspensis ingessit epistola nobis,

B Ut requies lasso, sitiienti ut dulcis aquæ fons.
Lac maternum agnis, pluvia ut squalentibus arvis;
Carcere constrictis ut lucis vena diurnæ:
Sic optata palatinas mihi metra tuapte
Scripta manu, nebulas vero pepulere nitore;
Sed quia lucifluo succedunt sæpe sereno
Nubila, non aliter turbant mea gaudia Chauri,
Dum tua scripta sonant, bene me te posse carere
Ad faciem quantum, cum sit mihi testis in imo
Pectore, spes ardens a te me plurima velle
Lucrari, lucisque tuæ consortia ferre.

Te quoque sit certum multis testantibus, et me
Atque alios exemplorum verbique lucerna
Instruere, et sapidis infundere posse salivis.
Est aliud majore mihi mœrore gemendum,
C Quod cum vita tibi potior sit lege Lycurgi
Solutus in accepto recubens non prodigus auro
Commissumque premant sudaria nexa talentum,
At qui in pauperie passa est quam nostra juven
Non talem te chare habui, minus aque benignum
Expertus non sum, fuerat quam cura petentum
Cur modo diutius mordax testetur in amplis
Fama tuam miror celare peculia dextram,
Quæ pater usuris celens augenda reliquit,
Sol radios nec luna suos cæco invidet orbi.
Imber in arva cadit subjecta, fluuntque volentes
More suo fluvii, partum trahit aera mundus,
Gramina fert tellus, foliis et fructibus arbor
Sponte revestitur, lac manat ab ubere matrum.
Ipse Deus sine dat cunctis discrimine lucem.

D Et pluvias, operisque sui jubet ire sequaces.
Quis mihi persuasit sacra munera corde tenaci
Obstruere, auctori nisi qui contraria sentit?
Quin potius monuit sancti quod pagina Pauli,
Servemus, bona quæ subsunt, operemur ad omnes.
Sed magis in sanctos, quos vita domestica nutrit.
Ergo pater fraterque meæ pars unica mentis
Noluerim mea dicta putes lacerare volentis
Sed tua nolentis reticere pericula, si quid
Mens mea scit, poteritque fidem servare fideli,
Non tibi talis ero, qualemi meminere Philippum
Fraude in amicitia per prisca volumina fasti,
dicebatur Gotescalchus, eo quod cum illo de gradu
et prædestinatione sentiret. BARN.

Sis mihi quam merui longe rogo major amicus.
Quantus sum tibi, tantus ero, rescribe per istum,
Pacis amatorem nostræ, fidumque sequestrum,
Proque rogante ora, ne turbine raptus iniquo
Non meminisse tui queat, hinc in sæcla valeto.

DE QUODAM SOMNIO AD ERLICINUM.

Nox erat et magni alternis per climata cœli
Ignibus auxerunt astra remota jubar ;
Pollachar infusum Lethæo munere somnum
Emotis curis, noctis amabat opes.
Cum subito tenebras fama est Jovis armiger altas
Decutiens, oculis visus adesse viri.
Perge, ait, et terræ nebulas transcendere prementes ;
Ducam etenim, quo te præmia magna manent,
Lætus ad hæc grates cernenti cuncta quod ægram
Quæsitu longo vult satiare animam.
Ales ad alta volat, timidumque per aera portat,
Donec terrorem purior æthra dedit.
Dædalus ille novus, partim suadente timore
Partim præproperum, quod terit horret iter.
Sordibus hisne, inquit, quis turgent membra gravatum
Lucida stelligeri me feret aula poli ?
Quin patere excurrat distenti egestio ventris,
Terra suum servet pondus, abibo levis.
Unguirapus ventura sciens caudam ore teneto
Dixit, et expurga fœtida quæque celer :
Tum vero ut longum mundus duraret in ævum,
Ilia pro totis nisibus evacuat.
Hic aquila, absurdum est, divinis sedibus, inquit,
Inserere, aspergat qui loca celsa lue.
Ergo redi et strati sordes intende relapsus
Nec rursus speres sordibus astra sequi.
Evigilans quidquid supero sibi visus ab axe
Fundere, per lectum reperit ire suum.
Pro pudor atque nefas, visis deceptus iniquis.

.....^a
(Hic apud Canisium, sequuntur tredecim poemata, in
honorem beatæ Mariæ et duodecim apostolorum.
At ista sancto Aldhelmo sunt ascribenda, et a nobis
recusa exstant Patrologiæ tomo LXXXIX. col.
291.)

INCIPIT PSALMUS.

Quam bonum ecce simul fratres concorditer omnes
Est habitare pios, capitis ceu vertice quondam,
Limpida fomenti fundunt velamina pepi,
Udaque roriflui veluti cacumina collis,
Herinon et Sion, humescunt roscida rura,
Illic perpetuo pollebunt munera patris,
Vitaque sine tenus durat per sæcula sospes.

ORATIO DOMINICA.

Omnipotens auctor cœli regnator in aula,
Sanctificetur honore tuum laudabile nomen,
Longe repulso hoste qui nos livore fatigat,
In terrisque fiat nostris tua clara voluntas,
Sic veneranda poli qualis in culmine constat.
Summe Pater, nobis panem concede diurnum

^a Videntur hic aliquæ pagellæ ex cod. ms. excisæ,
nescio cujus fraude. CAN.

A Donec nostra fides meritum succrescat in alnum.
Plura quæ facimus nobis dilecta remitte,
Ut veniam dantes laxemus debita fratrum,
Naturam nostram mala non tentatio frangat,
Non superet, laqueos ne inducas hostis iniqui :
Ergo mali magnis tu nos defende periculis,
Ut mereamur inire tui alta ad præmia regni.
Ista quidem lector qui sim cognosce loquela.

ALIUD

Hartperto superi septo diademate regni
Virtutum vitam gradibus qui scandis honestam,
Servitio Domini nunquam marcescis in omni
Pectore sub fido devotus nuntiat, N.
Omnia quæ fieri possunt famulamini ulli,
Cum precibus fids simul omnia tota salutis,
Responsum vestri jamjam venisse cupivi.
Tale quod ex vobis referat solanina nobis.
Vos ego vos vere dubito qui velle replere,
Auribus ut vestri dixere notamina nostri,
Vel melius fari, vel prorsus posco negari,
Cordis ut ambigui cito possint vincula solvi.
Sicut gaudet avis lætantur garrula ramis,
Corpore sic vestro gratulabor sospite viso,
Hæc rogo verus amor, jungat non dividat error.

ΑΙΣΙΧΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΟΝ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ.

Patri dilecto virtutum flore sereno
Mathytes^b fides optat ubique decus.
Si mihi millenis fluerent modulamina bombis,
Non possent tanti digna sonare tibi
C Quem tamen ut potero devoto pectore laudo,
Laudandum merito vociferante sono.
Te cum symphoniis modulentur lymmata ternis.
Harmoniæque decus consonet omne tibi.
Tessara cum modulis consentur in organa trinis
Nunc tibi dyplasion, nunc diapente sonet.
Te per grandisonas laudet moderator hyPaulas,
Colchica formetur ex adamante tibi.
Laudent concordēs sueto te morē sorores,
Est quorum numerus bis quater atque semel.
Quæ testante mytho volitantes alite multo
Auricomio comites intonuere polis.
Usibus una meis tantum restabat in arvis
Quam vexit cygnus tardus ad istud opus.
Quæ mecum luteas interversando paludes
D Edocet in laude evigilare tua.
Denique veridicus varios felixque misellus,
Amnes astrivagi prodiderat numeri.
Quorum jam reliquis quadam de parte remotis
Extima nos duri afficit unda vadi.
Gurgite quo geminis tantum circumdata cygnis
Nostra Thalia sedet, frigoribusque riget.
Denique candidulas nigro sub gurgite pennas
Obsordere dolet, cum dolor alter abest.
Iis usura foret cum flumen lactis adesset,
Hinc alios comites postulat hicce sibi.
Cornicem alpinam si quis transmittat ad illam

^b Μαθητής, discipulus.

Strimoniamve gruem, munera grata dabit.
 Illi cum crotalis, tinnitibus atque lyrarum
 Threicium superans, clangeret ipsa vacans.
 Artibus omnigenis rutilans o nomine dulcis
 Hoc opere ut tibimet obsecro chare vacet.
 Nomen namque tuum recolit plus omnibus unum
 Perdia quod memorat, nocteque connumerat.
 Attamen indubitans istæc ut tu mihi credas.
 Aspice quæ scripsit ipsa magistra tibi.

VERSUS THALIE AD EUNDEM.

Compar amande vale, nostri decus inclyte salve,
 Quem nobis aptum facit experientia rerum,
 Artibus in nostris qui non æquandus haberis.
 Namque tuum nomen mihi semper amabile lumen,
 Noctes atque dies mecum versabitur omnes
 Quod stringens numeris cœlestis ad instar honoris,
 Compono certis manifestans cognita rhythmis,
 Cujus frons quinis, deciesque recognita quinis
 Dat lateri triadem decadem ter denique signa.
 Denique bis binis ipso de nomine sumptis
 Litterulis quadrum signo per climata mundum
 Mox totidem reliquis ductis exinde elementis
 Quattuor in mundum spargentes dogmata latum,
 Signantur proceres, Christi documenta notantes,
 At tu si cautus hæc hina quadrangula cernis,
 Bis centum numeros adjectis quinque notabis
 Quos per septenos sollers si dividis orbes:
 Sunt duo quæ restant geminam signantia pacem,
 Eptas, nam totidem designat dona superna,
 Sed si pentagonum cernis per grammata primum
 Quodam cum plithongo resonat, ceu nuntius alti,
 Ternæ litterulæ restant de nominis arce,
 Quas fidei sanctæ ternarius offerat ipse,
 Aspice nunc clarum frater nomenque serenum,
 Gaudens cum Domino felix, nostrique memento.

IN BASILICA SANCTI PETRI ET PAULI.

Hic Petrus et Paulus, quadrati luminaria mundi,
 Absidam gemino tutantur lumine lautani,
 Necnon Andreas, qui quondam funera lætus
 Passus et in patibulo sancta cum carne pependit.

^a *Cenduailla*. Obiit Romæ post acceptum baptismum
 anno 689 xii Kal. Maias. De eo vide Alfordum,

A Hoc templum Buggæ pulchro molimine structum
 Nobilis erexit Cenuvium filia regis,
 Qui prius imperium Saxonum jure regebat,
 Donec præsentis contemnens culmina regni,
 Divitias mundi rerumque reliquit habenas,
 Plurima basilicis impendis rura novellis,
 Qua nunc Christicolæ servant monastica jura.
 Exin sacratam perrexit quærere vitam,
 Dum proprium liquit Christi pro nomine regnum.
 Qui tamen ante tribus gessit certamina pugnis,
 Et ternis pariter confecit bella triumphis
 Post hunc successit, in bello famosas et armis,
 Rex Caejivunalla ^a potens, regnique possessor et

[Luzer.

Sed mox imperium mundi sceptrumque relinquens
 B Alta supernorum conquiens regna polorum,
 Clarum stelligeri conscindens culmen olympi,
 Sed his principibus cœlum penetrantibus altam,
 Quorum descripsi jam bina vocabula dudum,
 Tertius accepit sceptrum regnator opimum,
 Quem clamant Ini certo cognomine gentis,
 Qui nunc imperium Saxonum jure gubernat.
 Quo regnante novum præcelsa mole sacellum
 Buggæ construxit supplex vernacula Christi.
 Præsentem ergo diem cuncti celebremus ortales,
 Et reciproca Deo modulemur carmina Christo.
 Sic rexit regnum plures feliciter annis,
 Donec conversus cellam migravit in almam.
 Inde petit superas meritis splendentibus arces,
 Angelicis turmis ad cœli culmina ductus,
 C Cœlicolis junctus lætatur sorte superna.
 Turgida cum ratibus sulcabat cærulea curvis,
 Et maris æquoreos lustrabat remige campos.
 Algida ventosis crepitabant carbasa flabis,
 Donec barca rudi pulsabat littora rostro.
 Exin nimbosas transcendit passibus Alpes
 Aggeribus niveis et montis vertice septas;
 Cujus in adventu gaudet clementia Romæ,
 Dum mergi meruit baptismi gurgite felix.
 Post albas ^b igitur morbo correptus egrescit,
 Donec mortalis clausit spiracula vitæ

Annal. eccl. Anglo-Sax., ad ann. 688 et 689.

^b Nimirum post baptismum

WALAFRIDI STRABI

HORTULUS

AD GRIMALDUM, MONASTERII SANCTI GALLI ABBATEM.

CANISIUS LECTORI.

Etsi Hortulus iste Strabi jam olim fuit divulgatus, hic tamen denuo publicare libuit, ut poemata Strabi quoad fieri potest, tandem unum in corpus colligantur. Utinam sancti Galli Vitam ab eodem carmine scriptam addere licuisset! Sed absterruit nos codex vitiosissime exaratus, ex quo te non magis expedias quam ex turbatis vento foliis Sibylæ. Ut autem noveris quis sit iste Grimaldus, cui Hortulum hunc Strabus consecrat, placet ascribere quæ de illo notavit R. P. Jodocus Metzlerus, monasterii S. Galli professor. An ergo Grimaldum archicapellanum suum, clericum sæcularem, Ludovicus, Austrasiæ rex, in locum Engelberti